

FINANCIMI I SHËRBIMEVE SOCIALE NË KOSOVË

**FINANCIMI I SHËRBIMEVE
SOCIALE NË KOSOVË**

© Ky publikim nuk reflekton domosdoshmërisht qëndrimet e donatorëve të KOMF

Kjo analizë është hartuar nga Valdrin Dervishaj dhe Donjeta Kelmendi nën mbikëqyrjen e OJQ-ve anëtare të Koalicionit. Përmbajtja e këtij dokumenti përfaqëson qëndrimin e Koalicionit të OJQ-ve për Mbrojtjen e Fëmijëve (KOMF).

FINANCIMI I SHËRBIMEVE SOCIALE NË KOSOVË

Inicuesi i dokumentit

Ky dokument është iniciuar nga Koalicioni i OJQ-ve për Mbrojtjen e Fëmijëve (KOMF) në kuadër të misionit për mbrojtjen, respektimin, mirëqenien dhe avancimin e të drejtave të fëmijëve. Ky dokument përfaqëson qëndrimin e 22 organizatave anëtare të koalicionit dhe është iniciuar bazuar në gjendjen e rëndë të financimit të shërbimeve sociale në Kosovë si pasojë e mungesës së një mekanizmi të qëndrueshëm të financimit të shërbimeve sociale.

Në përgjigje ndaj numrit të fëmijëve të cilët kanë nevojë për përkujdesje dhe shërbime, shumë qendra rezidenciale dhe qendra të kujdesit ditor që janë pjesë e sektorit jo-qeveritar ballafaqohen me sigurimin ekzistencial apo qëndrueshmërinë financiare duke rrezikuar mbylljen e këtyre shërbimeve.

Fëmijët të cilët strehohen në strehim rezidencial janë kryesisht fëmijë pa përkujdesje prindërore, fëmijë të abuzuar, fëmijë viktime të dhunës në familje si dhe fëmijë viktime të trafikimit me nivel të ulët të rrezikut.

Fëmijët përfitues të shërbimeve nga sektori jo qeveritar janë të obliguar të lëvizin nga një formë e kujdesit në një formë tjetër, që përbën shkelje të rëndë të të drejtave të fëmijëve dhe ndikon në mënyrë negative në zhvillimin e tyre fizik dhe psikologjik.

Me mbylljen e qendrave të kujdesit ditor për fëmijët me aftësi të kufizuara, fëmijët nuk do të vazhdojnë të përfitojnë nga shërbimet multidisiplinore dhe multisektoriale. Kjo do t'i shtynte fëmijët me aftësi të kufizuara edhe më shumë drejt marginalizimit social, ekonomik dhe politik.

Qëllimi

Qëllimi i këtij dokumenti është të ndihmojë zhvillimin e partneritetit efektiv në mes të organizatave jo-qeveritare të cilat ofrojnë shërbime direkte (shërbime të veçanta të mbrojtjes) dhe autoriteteve publike, duke vendosur një skemë të hapur dhe të qëndrueshme bashkëpunimi dhe financimi për shërbimet e ofruara për fëmijët.

Dokumenti shtjellon format e financimit të shërbimeve sociale direkte për fëmijët viktime të dhunës, abuzimit, shfrytëzimit, neglizhimit, trafikimit dhe fëmijëve me aftësi të kufizuara si pjesë e politikave sociale për mbrojtjen e fëmijëve në Kosovë. Dokumenti poashtu ofron politikat e financimit të shërbimeve direkte sociale nga vendet e rajonit dhe në fund del me rekomandime konkrete. Dokumenti i dedikohet akterëve të fushës, institucioneve dhe palëve të tjera të interesit dhe në veçanti akterëve kyç pjesë e hartimit të politikave sociale për fëmijët e cënueshëm.

Metodologjia e përdorur për hartimin e këtij dokumenti është kualitative dhe e bazuar në të dhëna sekondare si: raporte, ligje, statistika të fushës së mbrojtjes së fëmijëve. Ndër të tjera ky raport sjell analizën e bazës juridike, e cila e rregullon këtë fushë dhe format alternative të propozuara.

Financimi i shërbimeve sociale në Kosovë

Në nivelin e Qeverisë qendrore, Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale (MPMS) është institucioni përgjegjës për të gjitha politikat dhe çështjet rregullative në lidhje me punën dhe mirëqenien sociale. Në pajtim me Ligjin për Familjen, Ligjin për Shërbimet Sociale dhe Familjare, Ligjin për Vetëqeverisje Lokale dhe memorandumet e mirëkuptimit të nënshkruar mes MPMS, Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal (MAPL) dhe Ministrisë së Financave (MF), në janar 2009, është transferuar mandati i Qendrave për Punë Sociale (QPS-ve) në komuna. Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale ka mandatin nga qeveritë komunale dhe përgjegjësinë mbi çështjet e mirëqenies sociale të komunave si dhe bën menaxhimin e Qendrave për Punë Sociale (QPS). Nën këtë marrëveshje, shërbimet sociale janë në përgjegjësi komunale nën menaxhimin e Drejtorive Komunale të Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale.

Sa i përket buxhetit LFPL transferet në komuna i rregullon nëpërmjet tre granteve kryesore: grantit të përgjithshëm, dhe dy granteve specifike – të caktuara për arsimin parauniversitar dhe për shëndetësinë primare. Përveç formulave për grantin e përgjithshëm, të arsimit dhe të shëndetësisë të cilat janë të destinuara për financimin e komunave, gjegjësisht funksioneve vetanake, LFPL (nenet: 5, 6, 25 dhe 26), kërkon që Qeveria qendrore të ofrojë transfere shtesë për funksionet e deleguara dhe të zgjeruara. Megjithatë LFPL nuk specifikon se si në këto transfere të llogaritet edhe kostoja e shërbimeve sociale.

Shërbimet sociale janë kompetencë vetanake komunale dhe bazuar në LPFL financohen nga komunat përmes dy burimeve të financimit nga granti i përgjithshëm dhe të hyrat vetanake komunale. Granti i përgjithshëm ka për qëllim t'iu sigurojë komunave një burim bazë për të mundësuar që ato të kryejnë të gjitha funksionet e tyre në mënyrë adekuate duke i plotësuar ato me të hyrat vetanake komunale, të cilat në thelb janë shumë të kufizuara. Granti i përgjithshëm është grant i tipit të mbyllur me 10% të të hyrave të projektuara që të do të duhen të mbledhen në nivel qendror gjatë një viti kalendarik, ndërsa ndarjes për kokë banori i janë shtuar disa parametra shtesë, që në radhë të parë të ndihmojë komunat e vogla me diversitetin etnik dhe territorial të komunave.

Mirëpo problemi për buxhetimin e shërbimeve sociale fillon po këtu sepse nuk kemi garanci që do të ketë ndarje të mjaftueshme që të sigurohet minimumi i financimit për shërbimet sociale. Sepse nga këtu nuk kemi ndonjë mekanizëm të ndarjes për shërbimet sociale duke ditur se nga këto shuma buxhetohen të gjitha departamentet për shpenzimet operative dhe kapitale brenda komunave.

Përkundër decentralizimit të shërbimeve sociale të bëra nga 1 janari 2009, komunat kanë bërë pak veprime konkrete për të ndarë buxhet me qëllim të mbrojtjes së fëmijëve në komunën e tyre. Mungesa e një granti për komunat për shërbimet sociale pamundëson ofrimin e shërbimeve cilësore minimale për mbrojtjen e fëmijëve dhe pengon mbrojtjen dhe realizimin e të drejtave të tyre.¹ Kjo i pamundëson institucionet komunale dhe organizatat e licensuara të kontraktuara në përmbushjen e mandatit dhe obligimeve të parapara me legjislacionin në fuqi. Nëse vazhdohet me këtë formë të financimit gjendja mund të keqësohet për aq sa ti sjellë QPS-të dhe organizatat jo qeveritare për ofrim të shërbimeve në jofunksionale, të cilat duke mos u financuar mjaftueshëm nuk do të mund të ofrojnë shërbime sociale.

¹ A po arrijnë tek fëmijët në nevojë paratë e taksapaguesëve?— Analiza buxhetore mbi politikat sociale për mbrojtjen e fëmijëve në Kosovë, KOMF 2015 <http://www.komfkosova.org/ep-content/uploads/2016/02/Analiza-Buxhetore.pdf>

Për më tepër ky buxhet nuk merr për bazë faktorët bazë si numrin e popullatës, grupmoshat, apo kërkesën e shërbimeve komunale duke e bazuar në koston për shërbime, aq më pak nuk merr për bazë faktorët e rrezikut. Pavarësisht faktit se çdo Komunë ka kërkesa të ndryshme të llojit të shërbimeve bazuar në problemet sociale në të.

Ndër defektet esenciale i cili pengon kontraktimin e shërbimeve nga Komunitet është se Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale akoma nuk ka bërë kostifikimin e shërbimeve (standardet financiare), për të mundësuar realizimin e standardeve minimale të cilësisë tashmë të aprovuara nga Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale.

Financimi i shërbimeve sociale nga MPMS për vitin 2016

Në vitin 2016, buxheti i MPMS për subvencione dhe transfere ka qenë 351,311,674 € përkatësisht 97,7% e buxhetit total të kësaj ministrie. MPMS ka ndarë 357,085 € për shpenzime komunale apo 0.10% (Shih tabelën 1). Nga subvencionet dhe transferet 30,500,000.00 € apo 8.68% janë të dedikuara për Skemën e Asistencës Sociale për familjet në varfëri (shih tabelën 2). Përderisa, 4,500,000.00 € janë të dedikuara për shërbime sociale (shih tabelën 5). Nga shpenzimet komunale të paraqitura në tabelën e tretë, 140,985.00 € janë të dedikuara për mirëqenie sociale dhe vetëm 9,000 € për shërbime sociale.

MPMS përmes procesit të thirrjeve publike, ka vazhduar të mbështesë ofrimin e shërbimeve direkte të ofruara nga sektori jo qeveritar. MPMS, duke u bazuar në Ligjin nr. 02/L-17 për Shërbime Sociale dhe Familjare, Ligjin Nr. 04/L-081 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit nr. 02/L-17 për Shërbime Sociale dhe Familjare, Ligjin Nr. 05/L-001 për Buxhetin e Republikës së Kosovës për Vitin 2015, Rregulloren Nr. 02/2011 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, si dhe Rregulloren e MPMS-së Nr. 02/2015 për Kriteret dhe Procedurat e Përkrahjes Financiare për Subvencione dhe Grante, ofron mbështetje financiare me subvencione për OJQ-të, që ofrojnë shërbime sociale dhe familjare.

Projektet të cilat marrin përkrahje financiare, kanë për objektive ofrimin e shërbimeve sociale dhe familjare në fushat si vijon:

- a. Shërbime rezidenciale për mbrojtjen e fëmijëve të abuzuar dhe neglizhuar;
- b. Shërbime alternative dhe këshillime për zhvillimin e strehimit familjar për fëmijë;
- c. Shërbime alternative për mbrojtje të fëmijëve të braktisur;
- d. Shërbime ditore dhe në familje për fëmijë dhe të rritur me aftësi të kufizuara;
- e. Shërbime ditore dhe në familje për personat e moshuar dhe pa përkujdesje familjare;
- f. Shërbime për mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje dhe viktimave të trafikimit.

Shuma maksimale e mbështetjes financiare me subvencione, për një OJQ e cila ofron shërbime nga mund të jetë deri në 10,000–40,000 euro për projekt (regjional apo nacional). Kohëzgjatja për zbatimin e aktiviteteve të projekt propozimit është dhjetë (10) muaj.

Megjithatë, kjo mbështetje rezulton të jetë e pamjaftueshme duke patur parasysh koston e shërbimeve të ofruara. Kostoja mesatare e një fëmije për qëndrim vjetor në kujdes rezidencial është 7,500 EUR që përfshinë banimin, ushqimin bazë, dhe përkujdesjen profesionale institucionale.

Në anën tjetër, Komunitat nuk publikojnë thirrje për financimin e shërbimeve të ofruara nga sektori jo qeveritar. Mbështetja e komunave mbetet ad hoc dhe varion nga komuna në komunë. Ka komuna të cilat fare nuk ndajnë buxhet dhe nuk mbështesin shërbimet sociale të ofruara nga sektori jo qeveritar, për dallim prej disa komunave të cilat ndajnë shuma simbolike vjetore 500–10,000, të cilat nuk garantojnë qëndrueshmëri dhe as cilësi të shërbimeve.

Tablela Nr. 1 Buxheti i Ministrisë për Punë dhe Mirëqenie Sociale

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale	Buxheti në euro	Pëqindja nga buxheti total
Subvencionet dhe Transferet	351,311,674.00 €	97.72%
Pagat dhe Mëditjet	4,951,082.00 €	1.38%
Mallra dhe Shërbime	1,872,538.00 €	0.52%
Shpenzimet Kapitale	1,030,000.00 €	0.29%
Shpenzimet Komunale	357,085.00 €	0.10%

Tablela Nr. 2 Subvencionet dhe Transferet

Subvencionet dhe Transferet	Buxheti në euro	Pëqindja nga buxheti total
Pensionet	313,411,674.00 €	89.21%
Mirëqenia Sociale	35,000,000.00 €	9.96%
Puna dhe Çështjet e Punës	2,900,000.00 €	0.83%

Tablela Nr. 3 Shpenzimet Komunale nga buxheti i MPMS

Shpenzimet Komunale	Buxheti në euro	Pëqindja nga buxheti total
Puna dhe Çështjet e Punës	149,900.00 €	41.98%
Mirëqenia Sociale	140,985.00 €	39.48%
Pensionet	50,500.00 €	14.14%
Shërbimet e Administrat	13,700.00 €	3.84%
Zyra për Çështje e Trash	2,000.00 €	0.56%

Tablela Nr.4 Buxheti për Mirëqenie Sociale në Shpenzimet Komunale, i parapara në Buxhet të MPMS

Mirëqenia Sociale	Buxheti në euro	Përqindja nga buxheti total
Institucionet	129,585.00 €	91.91%
Shërbimet Sociale	9,000.00 €	6.38%
Qendrat për Punë Sociale	2,400.00 €	1.70%

Tabela Nr. 5 Buxheti për Mirëqenie Sociale i paraparë për Skemën e Asistencës Sociale dhe Shërbime Sociale

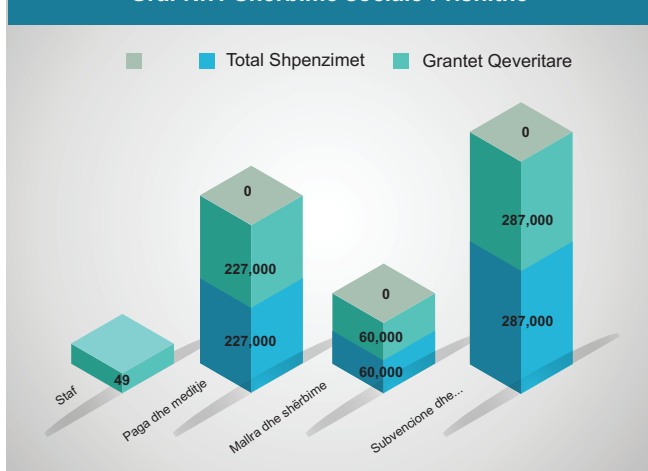
Mirëqenia Sociale	Buxheti në euro	Përqindja nga buxheti total
Skema e Asistencës Sociale	30,500,000.00 €	87.14%
Shërbimet Sociale	4,500,000.00 €	12.86%

Financimi i shërbimeve sociale nga Komunat

Sa i përket buxhetit të paraparë për shërbimet sociale nga Komunat qoftë nga granti i përgjithshëm apo nga të hyrat vetanake është shumë i ulët. Komunat në përgjithësi nuk kanë paraparë buxhet për shërbime sociale. Për të pasur një pasqyrë mbi ndarjen e buxhetit, ne kemi analizuar buxhetin e tri komunave Prishtinë, Ferizaj dhe Istog. Përzgjedhja e komunave është bërë në bazë të përshkallëzimit në bazë të numrit të banorëve. Siç mund të shihet në grafën 1, 2 dhe 3, Komuna e Prishtinës, Istogut shërbimet sociale i kanë mbështetur në grantin e përgjithshëm. Ndërsa Komuna e Ferizajit ka ndarë 2,946 euro për mallra dhe mëditje.

Niveli aktual i financimit komunal nuk plotëson as për së afërmi nevojat të cilat këto shërbime kërkojnë për të qenë në nivelin optimal të funksionimit. Megjithatë një numër i komunave ka ndarë kohë pas kohe shuma të caktuara parash për të mbajtur gjallë këto shërbime në momente të caktuara kur këto shërbime kanë rrezikuar të mbyllen.

Graf Nr.1 Shërbime sociale Prishtinë

Forma e tanishme nuk siguron një mekanizëm të qëndrueshëm për financimin e shërbimeve sociale

• • •

Forma e tanishme nuk siguron një mekanizëm të qëndrueshëm për financimin e shërbimeve sociale dhe çështja është shndërruar në problem kritik ekzistencial për organizatat e tilla. Ky format vë në rrezik ofrimin e shërbimeve sociale, për fëmijët.

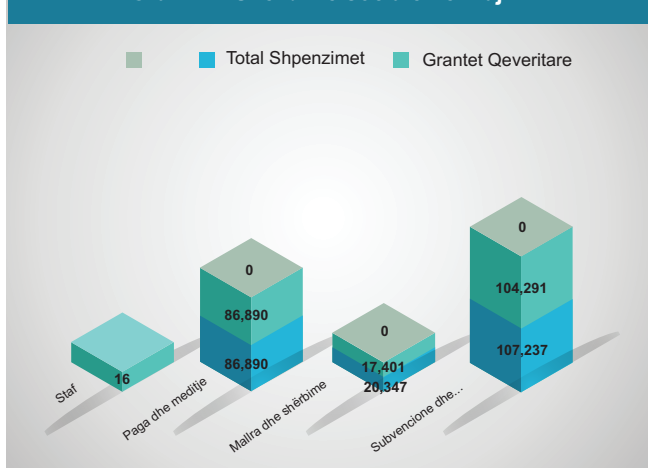
• • •

Nëse vazhdohet me këtë formë të financimit gjendja mund të keqësohet për aq sa ta sjellë Qendrat për Punë Sociale dhe organizatat jo qeveritare në jofunksionale, e në rastet e tjera në qendra dhe organizata me performancë më të ulët ose nuk do të mund të ofrojnë shërbime të tilla.

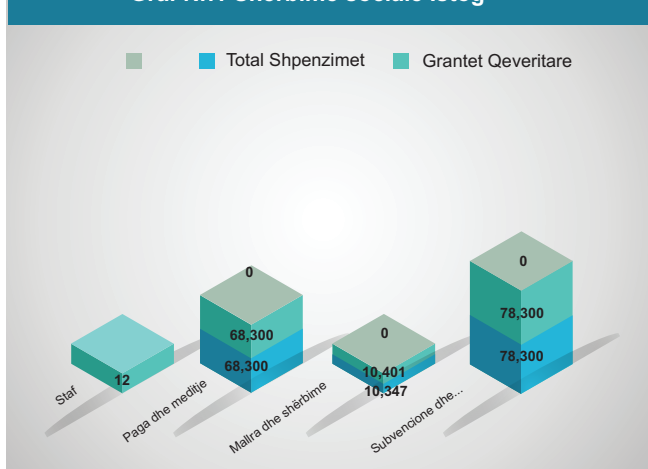
• • •

Kjo si problematikë është shtjelluar edhe në Raportin e Progresit për vitin 2016, ku specifikohet që Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale duhet të sigurojë financim adekuat për strehimoret që strehojnë fëmijët viktimë të dhunës dhe trafikimit. Raporti i progresit poashtu rekomandon sigurimin e financimit të qëndrueshëm përmes krijimit të grantit specifik për shërbime sociale.

Graf Nr.1 Shërbime sociale Ferizaj

Graf Nr.1 Shërbime sociale Istog

Rekomandimet e raporteve ndërkombëtare për sigurimin e financimit për shërbime sociale

Raporti i Progresit i BE-së në vitin 2016 për Kosovën i rekomandon autoriteteve të Kosovës për të “siguruar një buxhet të mjaftueshëm për projektligjin për mbrojtjen e fëmijëve, në mënyrë që të sigurohet zbatimi efektiv i tij, pas miratimit.” Për më tepër, raporti thekson se komunat duhet të kenë burime të mjaftueshme në mënyrë që të ofrojnë shërbime sociale për fëmijët “Kosova duhet të zbatojë ndryshimet e nevojshme në ligjin për financat e pushtetit lokal për të siguruar transferimin e kompetencave për menaxhimin dhe ofrimin e shërbimeve sociale dhe familjare nga komunat. Për këtë arsye, financimi i shërbimeve sociale nga granti i përgjithshëm duhet të përfshihet në projektligjin mbi financat lokale.”

Përsa i përket shpenzimeve buxhetore për mbrojtjen e fëmijëve, Indeksi i Mbrojtjes së Fëmijës tregon se buxheti i Kosovës për mbrojtjen sociale është i ulët në krahasim me vendet e tjera të indeksuara. Një nivel i tillë i kufizuar i financimit të mbrojtjes sociale, ngritë nevojën për të rekomanduar fuqishëm që Kosova të rrisë shpenzimet e saj për mbrojtje sociale të fëmijëve.

Indeksi i Mbrojtjes së Fëmijës dhe Raporti i Progresit i BE-së theksojnë domosdoshmërinë për të ndërtuar një plan për financim të qëndrueshëm dhe të drejtë të shërbimeve sociale, nëpërmjet krijimit të grantit specifik për shërbime sociale në kuadër të Ligjit për Financat e Pushtetit Lokal. Përveç kësaj, indeksi rekomandon fuqishëm adoptimin e standardeve financiare lidhur me ndarjen adekuate të përkrahjes financiare, për të siguruar burimet e nevojshme dhe adekuate për shërbime, duke marrë për bazë standardet e cilësisë tashmë të aprovuara.

Varësia e Kosovës nga donatorët është theksuar nga Raporti i Progresit i BE-së ku theksohet se: “Kosova duhet të marrë përgjegjësinë e plotë dhe masat e nevojshme për të mbështetur komunitetet Romë, Ashkali dhe Egjiptian, me synimin uljen e varësisë nga donatorët.”

Raporti i Progresit rekomandon që Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale duhet të sigurojë financimin adekuat për strehimoret për strehimin e viktimave të dhunës dhe trafikimit. Në të njëjtën kohë, indeksi thekson se qeveria sponsorizon një shumëllojshmëri të shërbimeve për fëmijët në situata të dhunës, nëpërmjet partneritetit me shoqërinë civile dhe donatorët ndërkombëtarë. Megjithatë, shteti nuk përkrah plotësisht shërbimet e tilla. Rekomandohet që shteti të pranojë përgjegjësitë më tutje në financimin dhe mbështetjen e shërbimeve të ofruara nga sektori joqeveritar si një hap tjetër drejt përmbytjes së detyrimeve sipas KDF-së.

Praktikat e mira në rajon

Sipas Indeksit të Mbrojtjes së Fëmijës, dy vende të tjera në rajon Rumania dhe Bullgaria kanë marrë rezultate më të mira në indeks si rezultat i miratimit të standardeve financiare (kostifikimit të shërbimeve) për të siguruar burimet adekuate për shërbimet sociale për fëmijët. Në Bullgari, çdo vit nxirret një vendim i marrë në mes të Ministrisë së Financave, Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Asociacionit Kombëtar të Komunave të Republikës së Bullgarisë, i cili rregullon standardet financiare për të gjitha shërbimet që shteti duhet të sigurojë. Standardet financiare janë në dispozicion për shërbimet e deleguara nga shteti për ofrues të ndryshëm. Çdo vit financiar, Qeveria miraton rregulloren për kriteret financiare dhe standardet për këto shërbime. Autoriteti shtetëror delegon shërbimet tek ofruesit privat të shërbimeve mbi bazën e financimit të shërbimeve nga buxheti i shtetit. Standardet financiare janë të bazuara në përkrahje për kokë banori dhe numrin e përfituesve.

Përfundimet

- Në situatën e rëndë në të cilën ndodhen shërbimet sociale, ku akoma nuk është bërë kostifikimi i shërbimeve (standardet financiare) dhe nuk është krijuar plani për financim të qëndrueshëm të shërbimeve sociale nga MPMS dhe Komunat, është e domdoshme që të intervenohet nga të dy nivelet: qendror dhe komunal (MPMS dhe Komunat) deri në sigurimin e një zgjidhjeje të qëndrueshme të financimit të shërbimeve sociale;
- Përkundër decentralizimit të shërbimeve sociale të bëra nga 1 janari 2009, komunat kanë bërë pak veprime konkrete për të ndarë buxhet me qëllim të mbrojtjes së fëmijëve në komunën e tyre. Mungesa e një granti për komunat për shërbimet sociale pamundëson ofrimin e shërbimeve cilësore minimale për mbrojtjen e fëmijëve dhe pengon mbrojtjen dhe realizimin e të drejtave të tyre.² Kjo i pamundëson këto institucione në përmbushjen e mandatit dhe obligimeve të parapara me legjislacionin në fuqi. Nëse vazhdohet me këtë formë të financimit gjendja mund të keqësohet për aq sa ta sjellë QPS-të dhe sektorin jo qeveritar në qendra jofunksionale, të cilat duke mos u financuar mjaftueshëm nuk do të mund të ofrojnë shërbime sociale;
- Një ndër defektet esenciale i cili pengon kontraktimin e shërbimeve nga Komunat është se Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale akoma nuk ka bërë kostifikimin e shërbimeve (standardet financiare), për të mundësuar buxhetimin adekuat sipas kostifikimit dhe shërbimeve dhe realizimin e standardeve minimale të cilësisë tashmë të aprovuara nga Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale;
- Buxheti publik duhet të sigurojë mbështetjen e duhur financiare për ofrimin e shërbimeve sociale, pasi kjo përbën një investim efektiv për dhe në shërbim të shoqërisë. Burimet e financimit privat mund të plotësojnë buxhetet publike, veçanërisht në pika të caktuara ku buxheti shtetëror e ka të pamundur, por nuk guxon të bazohet financimi i shërbimeve në fonde private dhe të donatorëve. Kur financuesit privat dhe donatorët janë të përfshirë në financim të shërbimeve, autoritetet publike duhet të sigurojnë që donatorët dhe investitorët të veprojnë në interes të përgjithshëm dhe të garantojnë transparencë.

² A po arrijnë tek fëmijët në nevojë paratë e taksapaguesëve?— Analiza buxhetore mbi politikat sociale për mbrojtjen e fëmijëve në Kosovë, KOMF 2015 <http://www.komfkosova.org/wp-content/uploads/2016/02/Analiza-Buxhetore.pdf>

Rekomandimet emergjente për MPMS dhe Komunat:

- Pragu i minimumit të financimit për shërbimet sociale direkte të ofruara nga sektori jo qeveritar të rritet nga Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale, në mënyrë që të mundësohet vazhdimi i ofrimit të shërbimeve për fëmijët e cenueshëm;
- Të elimonohen zbrazëtitë e krijuara kohore mes thirrjeve për financim të shërbimeve nga MPMS;
- Komunat të ndërmarrin të gjitha masat për të siguruar financimin e shërbimeve sociale direkte brenda komunës së tyre.

Rekomandimet afatshkurtëra për MPMS dhe MEF:

- Hartimi i standardeve financiare për secilin shërbim (kostifikimi i shërbimeve) për të garantuar financim në mënyrë të duhur të shërbimeve dhe për t'i venë në linjë me standardet minimale të cilësisë. Pa standarde financiare, është vështirë të sigurohet buxheti adekuat, i qëndrueshëm dhe i mjaftueshëm për shërbime. Financimi jo i sigurt dhe i pamjaftueshëm ka ndikim të përgjithshëm negativ në strukturën / cilësinë e stafit dhe disponueshmërinë e pajisjeve. Për pasojë, ulet cilësia e shërbimeve të ofruara;
- Krijimi i planit për financim të qëndrueshëm dhe të drejtë të shërbimeve sociale në tërë Kosovën përmes krijimit të grantit për Shërbime Sociale në kuadër të Ligjit për Financat e Pushtetit Lokal;
- Të bëhet ndarja e grantit për shërbime sociale sipas njërës nga dy alternativat që KOMF ka propozuar. Për të siguruar mirëqenien dhe ofrimin e shërbimeve bashkëkohore rekomandohet që LFPL të orientohej sipas njërës nga dy alternativat e KOMF: Alternativa I: Grant specifik për shërbimet sociale i llojit të mbyllur, është alternativë më adekuate për ofrimin e një minimumi të sigurt të shërbimeve sociale; Alternativa II: Të bëhet ndarja e dedikuar për shërbime sociale në përqindje brenda grantit të përgjithshëm. KOMF bën me dije që alternativa e dytë nuk garanton siguri financiare në masë sikurse alternativa e parë.

Rekomandimet afatshkurtëra për Komunat:

- Komunat të ndajnë buxhet për shërbime sociale në kuadër të planit të buxhetit të komunave bazuar në nevojat e fëmijëve brenda Komunës së tyre;
- Komunat të lidhin kontrata me organizatat jo-qeveritare të licencuara dhe të dëshmuara me përvojën dhe profesionalizimin e tyre në ofrimin e shërbimeve sociale dhe familjare, në emër të komunës. Me kusht që kontratat e tilla të jenë në pajtim me planet vjetore të komunës për shërbime sociale dhe familjare në territorin e tyre;
- Komunat të mbështesin MPMS në krijimin e planit për financim të qëndrueshëm dhe të drejtë të shërbimeve sociale në tërë Kosovën.

Ky dokument përfaqëson qëndrimin e 22 organizatave jo-qeveritare të specializuara në fushën e mbrojtjes së fëmijëve.

Organizatat anëtare të KOMF janë: Organizata për fëmijet pa perkujdesje prinderore (OFAP), Asociacioni për Trajtime Sociale, Hulumtime dhe Avokim – ASTRA, Action for Mothers and Children, Balkan Sunflowers Kosova, Iniciativa 6, Kosovo Education for Sustainable Development, Kosovo Rehabilitation Center for Torture Victims KRCT, Organizata Rinore Akti, One To One Kosova – Qendra e Këshillimit për Familje, One to One Children's Fund, OPFAKKOS, Programi për të Drejtat Civile, PL4Y International, Qendra për Arsim e Kosovës – KEC, Qendra për Mbrojtjen e Viktimave dhe Parandalimin e Trafikimit me qenie njerëzore – MVPT, Qendra për Studime të Avancuara FIT, Save the Children, SOS Fshatrat e Fëmijëve Kosovë, Shpresa dhe Shtëpi për Fëmijët Kosovë, Terre des hommes, VoRAE dhe World Vision.

